

Debat over “grenzen aan behandelen”

toegespitst op problemen bij patiënten met kanker

Mijn insteek hierbij draait om drie punten:

1

iets niet doen is niet hetzelfde als niets doen

2

“shared decision making” in recente literatuur,
zoals Grenzen aan medische behandeling,
in Ned Tijdschr Geneeskunde 2015; 8 juli

3

beschouwing over over-behandelen

indicatoren volgens boek Over(-)Behandelen, 2013

- Effect: *heeft een behandeling een duidelijk bewezen effect of is het eerder iets van ‘je weet maar nooit’?*
- Lijden: *welke negatieve effecten heeft een behandeling op iemands welzijn?*
- Autonomie: *wil de patiënt dit nu echt? (vergelijk 2)*
- Rechtvaardigheid: *is een behandeling financieel te verantwoorden?*